

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 22P/103/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2319202784
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Jana Mičeková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2019:2319202784.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta, v konaní vedenom pred sudkyňou Mgr. Janou Mičekovou, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti P.: D., nar. XX.XX.XXXX a D., nar. XX.XX.XXXX, obe bytom F. XXXX/XX, R., t.č. Centrum pre deti a rodiny Bernolákovo, Trnavská 62, Bernolákovo, zverené do náhradnej osobnej starostlivosti E. J., nar. 09.XX.XXXX, bytom T., v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, deti rodičov: matky - E. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XXXX/XX, R., t.č. W. XXX, a otca - D. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom R., o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a na nariadenie ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Zrušuje sa náhradná osobná starostlivosť maloletých detí D. P., nar. XX.XX.XXXX a D. P., nar. XX.XX.XXXX nariadená uznesením Okresného súdu Galanta, č. k. 12P/31/2017 - 93, zo dňa 01.02.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave, č.k. 24CoP/52/2018 - 116, zo dňa 30.07.2018, ktorým boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti E. J., nar. XX.XX.XXXX.

II. Súd nad maloletými deťmi D. P., nar. XX.XX.XXXX a D. P., nar. XX.XX.XXXX, nariaďuje ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Bernolákovo, Trnavská 62, Bernolákovo.

III. Matka je povinná prispievať na výživu maloletých detí, na každé maloleté dieťa mesačne vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, podľa osobitného zákona platného v čase splatnosti bežného výživného a to vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny Bernolákovo, Trnavská 62, Bernolákovo.

IV. Otec je povinný prispievať na výživu maloletých detí, na každé maloleté dieťa mesačne vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa, podľa osobitného zákona platného v čase splatnosti bežného výživného a to vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny Bernolákovo, Trnavská 62, Bernolákovo.

V. Týmto sa mení uznesenie Okresného súdu Galanta, č. k. 12P/31/2017 - 93, zo dňa 01.02.2018 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave, č.k. 24CoP/52/2018 - 116, zo dňa 30.07.2018.

VI. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľ - Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 17.06.2019 domáhal zrušenia náhradnej osobnej starostlivosti nariadenej rozsudkom tunajšieho súdu, ktorým boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti E. J. a nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi, a to v Centre pre deti a rodiny, Trnavská 62, Bernolákovo

s tým, že navrhovateľ zároveň žiadal, aby boli rodičia maloletých detí povinní prispievať na výživu maloletých detí sumou podľa zárobkových možností a schopností, vždy po 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny Bernolákovo. Spolu s návrhom vo veci samej podal navrhovateľ aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by súd nariadil dočasne zveriť maloleté deti do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Bernolákovo.

2. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky (ďalej ako „úrad“) v návrhu uviedol, že maloleté deti boli uznesením Okresného súdu Galanta č.k. 12P/31/2017 zo dňa 01.02.2018, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 24CoP/52/2018 zo dňa 30.07.2018, zverené do náhradnej osobnej starostlivosti ich tety E. J., nar. XX.XX.XXXX. S. Okresného súdu Galanta č.k. 12P/172/2017 zo dňa 05.03.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 11.03.2019 bolo rozvedené manželstvo rodičov mal. detí, súd upustil od úpravy práv a povinností rodičov k mal. deťom a ponechal ich v náhradnej osobnej starostlivosti. Bytové pomery rodiny a počet bývajúcich osôb v byte na adrese R.-R., F. č. XXXX/XX nie je zmenený, predmetný byt je v dražbe a hrozí vystaňovanie. V rámci sociálneho zisťovania dňa 22.05.2019 p. E. J. úradu uviedla, že príchodom p. M. (priateľ C. J. - sestra pani E. J.) do domácnosti sa negatívne zmenili vzťahy a fungovanie členov rodiny. H. M. má sklony vyvolávať nevhodnú, napätú atmosféru a požívať alkohol. Tiež uviedla, že od rodiny chce odísť, osamostatniť sa a vytvoriť pokojné prostredie pre svoju dcéru E. J., nar. XX.XX.XXXX, výkon náhradnej osobnej starostlivosti chce ukončiť a zároveň správanie mal. detí hodnotí ako problémové. Mal. D. je žiakom VIII. ročníka Základnej školy s materskou školou, T. 1, R.-R.. V mesiaci apríl vykázal 7 neospravedlnených vyučovacích hodín, pri riešení úloh potrebuje pomoc, sprevádza ho neistota, domáca príprava nie je vždy dostatočná, domáce úlohy nevypracováva pravidelne. K vyučujúcim aj k spolužiakom sa správa slušne, pravidlá školského poriadku dodržiava, spolužiaci sa mu občas posmieávajú, narážajú na jeho nepriaznivé rodinné pomery, nižší vzrast a zvláštny rečový prejav. E.. D. im to potom vracia a prichádza niekedy k sporom. Od marca 2019 je maloletý D. v starostlivosti školského psychológa. E.. D. je žiakom V. ročníka Spojenej školy, Krátka 11, Šafa, kde je vzdelávaný vo variante B. E.. D. má poruchu reči, takmer nerozpráva, za príčinu sa považuje málo podnetné prostredie, v ktorom vyrastá a taktiež postih reči niektorých rodinných príslušníkov. E.. D. býva v škole unavený a nesústredený, je v pásme ľahkej až stredne ťažkej mentálnej retardácie a má narušený vývin reči. Školského psychológa navštevuje mal. D. od roku 2014. Dochádzka do školy je u mal. D. dobrá, v kolektíve nie je obľúbený, vyvoláva konflikty, k vyučujúcim je slušný, má problém so sústredením. Otec maloletých detí je riadne zamestnaný, býva na adrese R., Z. č. XX v podnájme (garsónka). O deti sa pravidelne počas výkonu náhradnej osobnej starostlivosti zaujímal, mal s nimi kontakt. E.. D. bol hospitalizovaný vo Fakultnej nemocnici Nitra, psychiatrická klinika. Má medikamentóznú liečbu, čas trávi doma, väčšinou spí. E.. D. čas trávi vonku s kamarátmi, začal fajčiť. U oboch detí bol počas výkonu náhradnej osobnej starostlivosti problém s poznaním hraníc, svoju tetu prestali rešpektovať. Úrad zrealizoval zisťovanie názoru mal. detí dňa 22.05.2019, komunikoval mal. D., mal. D. sedel, usmieval sa, nerozprával. E.. D. uviedol, že C., keď chytí záchvaty všetko rozbíja, pán M. pije alkohol, s otcom sa stretávajú a išli by k nemu bývať. Dňa 24.05.2019 úrad zrealizoval sociálne zisťovanie a sociálnu intervenciu s E. J., jej pomáhajúcimi príbuznými a otcom mal. detí D. P.. Výsledkom tejto intervencie bolo, že maloleté deti boli od 24.05.2019 v dočasnej osobnej starostlivosti otca. E. J. odišla od rodiny z adresy trvalého pobytu a náhradnú osobnú starostlivosť nad maloletými deťmi prestala vykonávať. Úrad zrealizoval terénnu sociálnu prácu v prirodzenom prostredí u otca a mal. detí dňa 29.05.2019. Otec detí žil v tom čase s priateľkou p. C. H., nar. XX.XX.XXXX, v garsónke, ktorú má otec detí v podnájme, na dobu neurčitú, deti chodili riadne do školy a bytové pomery boli vyhodnotené ako vyhovujúce. Otec detí uviedol, že mal. deti ho poslúchajú rešpektujú, učia sa a priateľka mu sľúbila pomoc s deťmi, pričom mal. deti ju majú radi. Opätovné zisťovanie názoru mal. D. a D. úrad zrealizoval dňa XX.XX.XXXX. Mal. D. uviedol, že u otca je spokojný, je rád, že je tam, mal. D. uviedol, že mu je u otca dobre, usmieval sa. Otec mal. detí si následne podal návrh na vydanie neodkladného opatrenia spolu s návrhom na zverenie mal. detí do jeho osobnej starostlivosti, pričom konanie sa vedie na Okresnom súde Galanta pod sp.zn. 21P/89/2019. Dňa 05.06.2019 sa na úrad dostavil otec mal. detí, ktorý uviedol, že jeho priateľka od neho odišla, deti sa začali prejavovať negatívne v správaní, prestali ho rešpektovať a starostlivosť o mal. deti nezvláda. Tiež oznámil, že mu nemá kto pomôcť v starostlivosti o mal. deti a nie je nikto z príbuzných, kto by mohol zabezpečovať náhradnú starostlivosť o mal. deti, podnájom mu končí 30.06.2019. Žiadal, aby mal. deti boli umiestnené do zariadenia na výkon rozhodnutia súdu. Úrad súd v konaní vedenom pod sp.zn. 21P/89/2019 informoval o zmene pomerov na strane otca a mal. detí. Mal. deti odišli na adresu trvalého pobytu k príbuzným, kde žili i v čase poskytovania náhradnej osobnej starostlivosti. Otec rodine v starostlivosti o mal. deti vypomáha, do doby, kým nebudú umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Povinnú školskú dochádzku si mal. deti riadne plnia. Matka mal.

detí na adrese trvalého pobytu nebýva viac ako sedem rokov, je rozvedená, žije so svojim priateľom S. Q., nar. XX.XX.XXXX a ich spoločným synom S. Q., nar. XX.XX.XXXX. Šetrenie pomerov na strane matky mal. detí realizoval ÚPSVaR Levice, ktorý zistil, že v rodine panuje výrazný rodičovský konflikt, časté hádky, fyzické násilie, matka má sklony túlať sa po dedine, opúšťa domácnosť i na dlhší čas. O syna S. sa nestará, starostlivosť zabezpečuje jeho otec. Matka detí trpí psychiatrickými problémami, je v starostlivosti psychiatra. Úradom boli zistené nedostatky v starostlivosti o mal. dieťa, nedôsledné plnenie rodičovských povinností a v rodine ÚPSVaR Levice vykonáva opatrenia sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately. E. D. a D. navštevuje matka sporadicky, darčeky im nekupuje. Úrad záverom uviedol, že pani E. J. prestala vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť nad mal. deťmi, starostlivosť o mal. detí nezvládol ani otec maloletých detí (dlhodobo ju predtým nevykonával). Matka žije neusporiadaným spôsobom života, v rodine sú konflikty, má zdravotné psychiatrické problémy, s deťmi udržiavala len sporadický kontakt. Ostatní príbuzní - starí rodičia a tety C. a I. majú zdravotné a psychiatrické problémy, starý otec má vážne zdravotné problémy, bol dlhodobo hospitalizovaný v NsP Galanta, stará matka je imobilná, nie sú spôsobilí na zvládnutie dlhodobej a samostatnej starostlivosti o mal. deti.

3. Na pojednávanie vytyčené súdom na deň 25.11.2019 sa dostavila matka maloletých detí, E. J., ktorej boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, navrhovateľ, kolízny opatrovník. Na pojednávanie sa nedostavil otec maloletých detí. Súd mal vykázané doručenie predvolania, vrátane návrhu otcovi maloletých detí. Otcovi bol doručený návrh na začatie konania dňa 10.07.2019 a predvolanie na pojednávanie otec prevzal dňa 12.11.2019. V súlade s ust. § 180 zák.č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP) a v súlade s ust. § 31 CMP, súd pokračoval v konaní bez prítomnosti otca maloletých detí.

4. Na pojednávaní navrhovateľ uviedol, že sa v plnom rozsahu pridrižiava podaného návrhu, situácia na strane rodičov sa nezmenila, deti sa nachádzajú v Centre pre deti a rodiny v Bernolákovke. V prípade maloletého D. takisto navrhujú zverenie do tohto centra aj keď veci, ktoré sa zistili počas jeho pobytu zrejme budú odôvodňovať jeho premiestnenie do iného zariadenia, avšak do dnešného dňa nebol posudkovým lekárom zistený zdravotný stav maloletého, na základe ktorého by bolo možné umiestnenie maloletého do iného zariadenia. Bude závisieť od posúdenia zdravotného stavu maloletého, či by bolo vhodné maloletého umiestniť radšej do reedukačného centra, prípadne do iného zariadenia. Vzhľadom k uvedenému navrhuje, aby súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť nariadenú súdom a aby nad oboma maloletými deťmi bola nariadená ústavná starostlivosť a to v centre, v ktorom sa deti nachádzajú. Čo sa týka výživného, navrhuje, aby obaja rodičia boli zaviazaní na minimálne výživné. Momentálne obaja rodičia nemajú vytvorené podmienky, aby si mohli zobrať maloleté deti k sebe a takisto odo dňa umiestnenia maloletých detí v centre, teda od júla 2019, deti v centre nekontaktovali. Posledné informácie, ktoré má o otcovi bolo, že býval na nejakej ubytovni. Je pravdou, že maloleté deti sú kontaktované starými rodičmi zo strany matky a domov má sociálny byt, kde deti strávili čas so starými rodičmi, ale starí rodičia majú zdravotné problémy, obaja sú pripútaní na invalidný vozík a preto určite nie je možné zverenie do ich starostlivosti a ani iné osoby nepripadajú do úvahy.

5. Na pojednávaní bola vypočutá pani E. J., ktorej boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, ktorá uviedla, že súhlasí s podaným návrhom a so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti a nariadením ústavnej starostlivosti. Hlavným dôvodom, prečo súhlasí so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti je, že sa jej zmenila situácia a že bola nútená odísť a zmeniť bývanie, momentálne žije v centre zameranom na pomoc osobám v núdzi, je tam aj so svojou dcérou. Majú tam k dispozícii jednu izbu, kuchyňu a sociálne zariadenie. Priznáva však, že s maloletým D. to bolo aj obtiažne a jeho výchovu často nezvládala. Neraz ho prichytila, ako jej obchytkáva dcéru. Bola maloleté deti navštíviť teraz v sobotu a bola tam aj v auguste. Myslí, že nie je nikto z blízkych osôb, kto by bol schopný sa o deti postarať. S otcom maloletých detí volala včera, povedal, že príde na pojednávanie, ale dnes jej kamarát povedal, že videl otca napitého v Šali Veči. Počula, že by mal bývať u svojho kamaráta v Šali, v takzvanej J., je to miesto, kde sa stretávajú ožrani.

6. Matka maloletých detí, ktorá bola na pojednávaní vypočutá ako účastníčka konania uviedla, že súhlasí s návrhom, so zrušením náhradnej osobnej starostlivosti a nariadením ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi. Momentálne si maloleté deti nevie zobrať k sebe, musia si vyriešiť bývanie, býva v W. s priateľom a maloletým synom, ide k nim bývať aj jej matka, otec a sestra, majú tri izby. Momentálne nie je žiadna osoba, ktorá by si mohla deti k sebe zobrať. Dnes bol otec maloletých detí u nich, ale povedal, že nemá peniaze na cestu. Nevie o otcovi žiadne informácie, mal by bývať u kamaráta vo R., ale nevie

kde. Matka maloletých detí uviedla, že berie polovičný invalidný dôchodok, dostáva asi 156,- Eur, alebo tak nejak. Iný príjem nemá, nepracuje, pracovala iba brigádne cez agentúry, ale všetci ju prepustili, nevie prečo. Má schizofréniu a preto má aj invalidný dôchodok. Partner je nezamestnaný. Má výdavky asi 200,- Eur na plyn, vodu, elektrinu, teraz to platila partnerova dcéra. Má celkovo tri vyživovacie povinnosti k trom deťom. Nevlastní žiadnu cennejšiu vec. Maloleté deti zatiaľ nebola pozrieť, chcela by ísť cez prázdniny. Zatiaľ tam ešte ani nevolala.

7. Zo správy Centra pre deti a rodiny Bernolákovo (ďalej „CDR“) zo dňa 19.11.2019 vyplýva, že mal. D. na začiatku školského roka nastúpil do šiesteho ročníka, na základnú školu Bernolákovo, do špeciálnej triedy. Po prvých dňoch navštevovania školy ich kontaktovalo vedenie školy, že nevládajú mal. D.. Po dvoch týždňoch bol malol. D. priradený na špeciálnu školu v Senci, kde je v triede malý počet žiakov. E.. D. sa v škole páči, vyhovuje mu hravý spôsob výučby. Cestovanie do školy zo školy je zabezpečené autom a to v sprievode zamestnanca CDR. V rámci prijatia do špeciálnej školy v Senci bolo realizované diagnostické vyšetrenie maloletého Centrom špeciálno-pedagogického poradenstva so sídlom na škole. Vzhľadom na prebiehajúci adaptačný proces diagnostika nemohla byť ešte ukončená. E.. D. je dieťa s disharmonickým vývinom z málo podnetného rodinného prostredia, výrazne oneskoreným vývinom reči pri celkových intelektových schopnostiach rozložených susp. v pásme miernej duševnej zaostalosti. Reč je u neho výrazne oslabená, rozpráva jednoslovné, používa iba niekoľko slov napr. : Ideme ta? Ja toto, Ja nie.. Ja pomôže.. ja volať babke.....". Dorozumieva sa zvukmi gestami, ukazovaním na predmety záujmu. Jednoduchým pokynom rozumie. Na výchovnej skupine v CDR Bernolákovo často dochádza k nedorozumeniu medzi mal. D. a deťmi, taktiež medzi D. a vychovávateľmi. Na základe neurologického vyšetrenia mu bolo diagnostikované poškodenie v rečovej oblasti mozgu. Jemná motorika je oslabená, pozornosť krátkodobá, zrakové vnímanie oslabené a sluchové vnímanie výrazne narušené. Psychomotorické tempo zodpovedá pásmu defektu. Sú prítomné poruchy správania ako sexuálna odbrzdenosť, vyvolávanie konfliktov, fyzické napádanie detí. Často na seba púta pozornosť neprímeraným spôsobom, napr. vypína deťom pri sledovaní programu televízor, svetlo v izbe, poukazuje na svoje pohlavné orgány, provokuje deti, ťahá za vlasy, kope... Ak je mal. D. upozornený za nevhodné správanie reaguje impulzívne, napr.: utečie do izby, otvorí si okno a ukazuje, že vyskočí, alebo sa zavrie na záchode a ukazuje vychovávateľovi, že si ublíži. Nakoľko je veľmi ťažké u neho odhadnúť, či je schopný vyhrážky naplniť, je potrebná intenzívna kontrola a dohľad nad mal. D.. Od 25.04.2019-06.05.2019 bol maloletý D. hospitalizovaný na psychiatrickej klinike v Nitre za účelom úpravy medikamentov. Na základe vyšetrení mu bolo diagnostikované: mierna duševná zaostalosť s významnou poruchou správania a s potrebou pozorovania alebo liečby, vývinová porucha reči a jazyka, porucha aktivity a pozornosti, porucha s opozičným vzdorom, zmiešané poruchy správania a emócií, iná porucha sociálneho fungovania v detstve a iné somatické diagnózy. E.. D. navštevuje prvý ročník Strednej odbornej školy technickej v Galante, dvojročný učebný odbor. Do školy dochádza denne vlakom. V škole sa mu páči. Má možnosť sa zo školy zúčastniť lyžiarskeho výcviku a exkurzií. Má záujem študovať ďalej, ale v inom odbore kuchár, čašník. Technické vzdelávanie nevystihuje jeho záujem a schopnosti. So školou je centrum v pravidelnom kontakte, nakoľko sa vyskytli problémy so šikanou mal. D. spolužiakom, ktorý je chovancom iného CDR. Vedenie školy, tak ako triedna učiteľka aj majster sa maximálne snažia o odstránenie tohto problému a robia všetko preto, aby mal. D. ochránili. Zároveň majú snahu riešiť problém aj globálne. Čo sa týka oboch súrodencov, spoluprácu so školami hodnotí centrum veľmi dobre. Správanie mal. D. na skupine je bezproblémové, rešpektuje pravidlá, je slušný a nápomocný. Mal. D. je tichšej povahy, menej zhovorčivý a je na ňom vidieť, že potrebuje prítomnosť inej osoby. Obe mal. deti majú silné citové väzby na starých rodičov J. a tety - I., E. a C. J.. Matka a otec CDR nekontaktujú žiadnymi spôsobom a o deti sa nezaujmajú. Mal. D. sa často pýta domov na pobyt ku starým rodičom. Takmer denne si na babku spomenie a chce jej telefonovať. Centrum sa snaží o pravidelný kontakt mal. detí so starými rodičmi. Je to veľmi potrebné, hlavne u mal. D., ktorý je nadmieru spokojný, keď môže s babkou telefonovať. Deti v zariadení CDR Bernolákovo pravidelne navštevujú starí rodičia a tety (cca 2x za mesiac). Keď prídu na návštevu vždy donesú mal. deťom plné tašky sladkostí, ovocia a reálne s deťmi trávia čas aj niekoľko hodín. Vzájomnej prítomnosti sa veľmi tešia. V auguste, cez letné prázdniny strávili spolu 4 dni v sociálnom byte v CDR Bernolákovo. Pobyt prebehol bez problémov. Mal. deti sa z pobytu veľmi tešili. Cez jesenné prázdniny strávili deti 4 dni u starých rodičov. Maloletí sa na pobyt veľmi tešili a z pobytu prišli spokojní. CDR plánuje pobyt v domácnosti starých rodičov aj na vianočné sviatky.

8. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom matky, E. J., navrhovateľa/kolízneho opatrovníka, oboznámil sa s obsahom spisu, so spismi Okresného súdu Galanta sp.zn.13P/141/2010, 12P/31/2017, 21P/89/2019 a zistil nasledovný skutkový a právny stav:

9. Maloleté deti pochádzajú z manželského pomeru rodičov. Prvýkrát bol výkon práv a povinností k maloletým deťom upravený rozsudkom tunajšieho súdu zo dňa 24.06.2010, č.k. 13P/141/2010-26, ktorým súd schválil dohodu rodičov, v zmysle ktorej maloleté deti zverili do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok. otec sa zaviazal prispievať na výživu malol. D. sumou 50,-Eur mesačne a na výživu malol. D. sumou 40,-Eur mesačne. Styk otca s maloletými deťmi zostal neobmedzený. Manželstvo rodičov mal. detí bolo rozvedené rozsudkom tunajšieho súdu č.k.12P/172/2017-148 zo dňa 05.03.2019. Práva a povinnosti rodičov k maloletým deťom predmetným rozsudkom upravené neboli z dôvodu, že maloleté deti boli uznesením Okresného súdu Galanta č.k. 12P/31/2017-93 zo dňa 01.02.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 02.03.2018, v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave č.k. 24CoP/52/2018-116 zo dňa 30.07.2018, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 27.08.2018 zverené do náhradnej osobnej starostlivosti E. J., ktorá je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia, má právo maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok iba v bežných veciach, matke a otcovi bola uložená povinnosť platiť na výživu maloletých detí, na každé maloleté dieťa mesačne sumu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené, nepľnoleté dieťa, podľa osobitného zákona, platného v čase splatnosti bežného výživného, kde výživné je splatné počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky. Z predmetného rozhodnutia vyplýva, že matka maloletých detí súhlasila so zverením maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti a neprejavila záujem o starostlivosť o maloleté deti a otec bolo toho času vo výkone trestu odňatia slobody. Otec maloletých detí podal na tunajší súd návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti, spolu s návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia. Toto konanie bolo vedené pod sp.zn. 21P/89/2019. Predmetné konanie bolo uznesením č.k. 21P/89/2019-29 zo dňa 25.06.2019 zastavené, z dôvodu, že otec maloletých detí zobral dňa 19.06.2019 svoj návrh v celom rozsahu späť, a to z dôvodu, že nie je schopný zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté deti. Uznesením č.k. 22P/103/2019-27 zo dňa 24.06.2019 bolo na základe návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bolo otcovi maloletých detí nariadené, aby maloleté deti odovzdal do starostlivosti Centra pre deti a rodiny Bernolákovo s tým, že maloleté deti sa ponechajú v starostlivosti tohto centra až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Maloleté deti sa nachádzajú v Centre pre deti a rodiny od 01.07.2019.

10. Matka maloletých detí žije spolu so svojim druhom a maloletým synom S. Q. v W.. Z potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 06.11.2019 vyplýva, že naposledy bola evidovaná na ÚPSVR Nové Zámky od 27.06.2011 do 05.02.2012, poberá prídavok na jedno dieťa a v septembri 2019 mala jednorázovo vyplatenú sumu 100,-Eur na prváka základnej školy. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že matka nie je zamestnaná a je poberateľkou invalidného dôchodku vo výške 167,-Eur mesačne. Okrem maloletých detí má matka ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči malol. S. Q., nar. XX.XX.XXXX. Z maloletých detí podľa potvrdenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky zo dňa 06.11.2019 bol naposledy evidovaný na ÚPSVR Nové Zámky od 02.07.2018 do 14.08.2018, otec nepoberá pomoc v hmotnej núdzi ani žiadne štátne sociálne dávky. Otec nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť.

11. Podľa § 44 ods. 1 zák.č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej Zákon o rodine) náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

12. Podľa § 44 ods. 3 Zákona o rodine náhradnou starostlivosťou je

- a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“),
- b) pestúnska starostlivosť a
- c) ústavná starostlivosť.

13. Podľa § 44 ods. 4 Zákona o rodine súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 47 ods. 1 písm. e) Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť zaniká právoplatným rozhodnutím súdu o zrušení náhradnej osobnej starostlivosti.

15. Podľa § 47 ods. 2 Zákona o rodine súd zruší náhradnú osobnú starostlivosť len z vážnych dôvodov, najmä ak osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, zanedbáva maloleté dieťa alebo porušuje svoje povinnosti; urobí tak vždy, ak o to táto osoba požiada.

16. Podľa § 54 ods. 1 Zákona o rodine náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti.

17. Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

18. Podľa § 54 ods. 3 Zákona o rodine za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

19. Podľa § 54 ods. 4 Zákona o rodine ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok.

20. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

21. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

22. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

23. Podľa § 62 odsek 3 Zákona o rodine každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrované dieťa podľa osobitného zákona.

Osobitným zákonom v danom prípade je zákon č. 601/2003 Z. z. (§ 2 písm. c/) o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, je minimálna výška vyživovacej povinnosti na jedno nezaopatrované neplnoleté dieťa s účinnosťou od 1.7.2019 suma 28,79 Eur.

24. Podľa § 62 odsek 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

25. Podľa § 75 odsek 1 Zákona o rodine, veta prvá pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného.

26. Podľa § 76 odsek 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

27. Podľa § 81 odsek 1 Zákona o rodine ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné.

28. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

29. Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že sú dôvody na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti, ktorá bola nariadená uznesením Okresného súdu Galanta č.k. 12P/31/2017-93 zo dňa 01.02.2018 a na nariadenie ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi.

30. Ústavná starostlivosť je formou náhradnej starostlivosti o dieťa, ktorú považuje zákon za krajné a výnimočné opatrenie. V danom prípade bolo v konaní preukázané, že v rodine ani v blízkom okolí maloletých detí nie je žiadna osoba, ktorá by bola schopná a ochotná zabezpečovať starostlivosť o maloleté deti, bolo preukázané, že maloleté deti nie je možné zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti ani do pestúnskej starostlivosti a rodičia maloletých detí nie sú schopní vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti. Pani E. J., ktorej boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti na pojednávaní výslovne uviedla, že súhlasí s návrhom, že nemôže ďalej vykonávať náhradnú osobnú starostlivosť, nakoľko na jej strane došlo k zmene pomerov. Okrem toho uviedla, že výchovu malol. D. často nezvládala. E. maloletých detí takisto súhlasila s návrhom, uviedla, že o deti sa momentálne nevie postarať. Kolízny opatrovník, matka ako aj pani J. zhodne uviedli, že nie je žiadna osoba, ktorá by sa bola schopná a ochotná sa osobne starať o maloleté deti. Otec maloletých detí sa na pojednávanie nedostavil, k návrhu sa nijakým spôsobom nevyjadril s tým, že otec si dňa 29.05.2019 podal na Okresný súd Galanta návrh na vydanie neodkladného opatrenia, aby súd maloleté deti zveril dočasne do jeho osobnej starostlivosti a zároveň podal aj návrh na zrušenie náhradnej osobnej starostlivosti a zverenie maloletých detí do jeho osobnej starostlivosti, avšak tento návrh zobrať dňa 19.06.2019 v plnom rozsahu späť práve z dôvodu, že nedokáže zabezpečiť starostlivosť o maloleté deti. V súvislosti s uvedeným súd zároveň poukazuje na správu Centra pre deti a rodiny Bernolákovo zo dňa 19.11.2019, z ktorej vyplýva, že rodičia detí od ich umiestnenia v centre žiadnym spôsobom nekontaktovali a ani sa o ne nezaujímali, pričom maloleté deti sa nachádzajú v centre už od 01.07.2019. Vzhľadom na uvedené súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť nariadenú uznesením Okresného súdu Galanta, 12P/31/2017-93 zo dňa 01.02.2018, ktorým boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti E. J. a zároveň nariadil nad maloletými deťmi ústavnú starostlivosť, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny Bernolákovo, nakoľko takéto rozhodnutie si vyžaduje záujem na riadnej výchove maloletých detí. Maloleté deti sú adaptované v centre, aj keď v prípade malol. D. prebieha ešte ďalšia diagnostika, avšak v čase rozhodovania súdu, táto ešte nebola ukončená a preto súd malol. D. takisto nariadil ústavnú starostlivosť v Centre, v ktorom sa nachádza už od 01.07.2019 a v ktorom sa nachádza spoločne so svojim bratom.

31. Súd ďalej určil, ako majú rodičia maloletých detí prispievať na výživu maloletých detí, pričom pri určení výšky výživného vychádzal z ustanovenia § 62 ods. 3 Zákona o rodine a z majetkových, sociálnych a zárobkových pomerov rodičov. Rodičia maloletého dieťaťa sú nemajetní, nezamestnaní, bez evidencie na príslušnom úrade práce. Otec je bez príjmu. Z lustrácie v Sociálnej poisťovni vyplýva, že otec pracuje sporadicky a dosahuje nízky vymeriavací základ. Matka poberá invalidný dôchodok, a prídavky na maloleté dieťa, iný príjem nemá. Matka má okrem vyživovacej povinnosti k maloletým deťom, ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému S. Q.. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd pri určovaní výšky výživného vychádzal z toho, že platenie výživného vo výške 30% zo sumy životného minima, t.j. v tzv. minimálnom rozsahu je povinnosťou každého rodiča bez ohľadu na to, či ten ktorý rodič maloletého dieťaťa má alebo nemá nejaký príjem. Takto určené výživné sú rodičia maloletého dieťaťa povinní poukazovať vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny Bernolákovo.

32. V súvislosti s tým, že súd zrušil náhradnú osobnú starostlivosť, súd zároveň rozhodol aj o zmene uznesenia Okresného súdu Galanta, č. k. 12P/31/2017-93 zo dňa 01.02.2018, ktorým boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti E. J..

33. O trovách konania súd rozhodol v súlade s § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie pre Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Zámky, matku maloletých detí a Martinu Sadloňovú, nakoľko sa tohto svojho práva účinne v súlade s ustanovením § 368 Civilného sporového poriadku pred súdom vzdali.

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie pre otca maloletých detí v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje (§ 355 ods. 1 CSP). Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP). Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 CMP).

Návrh na vykonanie exekúcie sa podáva na príslušný súd podľa (zák. č. 233/1995 Z.z.) elektronicky do elektronickej schránky súdu alebo ak oprávnený alebo jeho zástupca nemá aktivovanú elektronicкую schránku, alebo mu v možnosti podať návrh elektronickými prostriedkami bránia iné dôvody, možno podať návrh na vykonanie exekúcie prostredníctvom ktoréhokoľvek exekútora (§ 48 zákona č. 233/1995 Z.z.).

Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje pri výkone rozhodnutia, ktorým bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému. Podľa štvrtej časti CMP sa postupuje aj pri výkone rozhodnutia o návrat maloletého do cudziny pri neoprávnenom premiestnení alebo zadržaní.